

# «Για να δει τη θάλασσα»

Θάλασσα, 21-

Της Μαρίας Τσαγκαράκη  
Φιλολόγου

Η Ευγενία Φακίνου γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια με καταγωγή από τη Σύμη. Μεγάλωσε στην Αθήνα και σπούδασε γραφικές τέχνες και αρχαιολογική ξενάγηση.

Το 1975 δημιούργησε το κουκλοθέατρο «Ντενεκε-δούπολη» και έγινε πολύ αγαπητή από τα παιδιά, για τα οποία έγραψε πολλά παιδικά βιβλία με μεγάλη κυκλοφορία.

Το 1982 έγινε ευρέως γνωστή με το μυθιστόρημα «Αστραδενή» και από το 1990 γράφει μόνο για ενήλικες. Έχει γράψει μέχρι σήμερα 11 μυθιστορήματα και μια συλλογή διηγημάτων «Φιλοδοξίες κήπου», το 2008, για την οποία τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Διηγήματος. Επίσης, για το μυθιστόρημά της «Η μέθοδος της Ορλεάνης», το 2005, τιμήθηκε με το βραβείο αναγνωστών.

Το τελευταίο μυθιστόρημα της Ευγενίας Φακίνου «Για να δει τη θάλασσα» (Καστανιάτης 2009) είναι κατά βάση μια αυτοβιογραφική μυθοπλασία. Γράφτηκε μετά από μια σοβαρή περιπέτεια υγείας της συγγραφέως, η οποία μπορεί να μην έχασε τη μνήμη της, όπως η ηρωίδα του βιβλίου, αλλά δεν αναγνώριζε τον εαυτό της, όπως η ίδια εξομολογείται σε συνεντεύξεις της, και με τη μνήμη της εκατό τοις εκατό παρούσα, έλεγε μπροστά στον καθρέφτη της: «Δεν είμαι εγώ, δεν είμαι εγώ». Ταυτόχρονα, φοβήθηκε ότι δε θα μπορούσε να ξαναγράψει και έτσι το ζήτημα της προσωπικής και συγγραφικής της ταυτότητας πρόβαλε επιτακτικό.

Η ανάκτηση ταυτότητας είναι μια από τις εμμονές και τους προβληματισμούς της Φακίνου, είτε πρoκεινται για τη συλλογική ταυτότητα, όπως περιγράφεται στο «Εβδομο ρούχο», είτε πρόκειται για αυτοπροσδιορισμό, όπως περιγράφεται στη «Μεγάλη Πράσινη».

Βυθίστηκε, λοιπόν, με πολύ κόπο στη συγγραφική της κουζίνα και αναδύθηκε απ' αυτήν «άλλος άνθρωπος», καλύτερος για τον εαυτό της και τους δικούς της και, ταυτόχρονα, ανακάλυψε εκ νέου τη φαντασία της και ξανάγινε συγγραφέας.

Η ηρωίδα του μυθιστορήματος έχει χάσει τη μνήμη της, μετά από μια σοβαρή εγχείρηση στον εγκέφαλο και το μόνο που θυμάται είναι να μαγειρεύει. Περιπλανιέται άσκοπα, αγοράζει μπαχαρικά χωρίς συγκεκριμένο σκοπό, μόνο για το χρώμα τους και το άρωμά τους και καταλήγει μαγειρίζοντας σε μια μικρή συνοικιακή ταβέρνα με πελάτες εργάτες συνεργείων και μικρομάγαζων.

Στην αρχή μαγειρεύει μηχανικά, αλλά επανακτώντας με τον καιρό τη γεύση που είχε χάσει, αρχίζει να χρησιμοποιεί και τη φαντασία της. Δοκιμάζοντας μπουκιά μπουκιά τα φαγητά της αποκτά σταδιακά τη μνήμη της, καθώς την κατακλύζουν αποσπασματικές αναμνήσεις, που συγκροτούν σιγά σιγά το παρελθόν της, προσωπικό και συγγραφικό.

Η βιωματική μνήμη μέσα από τη γεύση, που πρώτος δίδαξε ο Μαρσέλ Προυστ, λειτουργεί αποτελεσματικά, όχι μόνο για την ηρωίδα, αλλά και για τους πελάτες. Τα φαγητά απλά, καθημερινά, με παραδοσιακό τρόπο μα-

γειρευμένα, ζωντανεύουν καταχωνιασμένες αναμνήσεις σε όλους. Η άσπρη φασολάδα είναι το μονοπάτι που θα οδηγήσει το μαστρο-Πάικο στην ανάμνηση της μάνας του και στην παιδική του ηλικία. Ο μαστρο- Σταμάτης με το λαχανόρυζο θα ξανασυναντήσει την πρώτη του αγάπη.

Όμως, το πραγματικά συγγραφικό εύρημα της Φακίνου είναι η ανάκληση αναμνήσεων από το συγγραφικό της παρελθόν. Η μαγείρισα που είναι μάλλον πρώην συγγραφέας (δηλαδή η ίδια η Φακίνου), με αφορμή τις γεύσεις ξανασυναντιέται με τους ήρωες των βιβλίων της και βιώνει σε φανταστικό επίπεδο γεγονότα μυθιστορηματικά.

Η Αρέθα, από τη «Μέθοδο της Ορλεάνης», της κάνει συντροφιά τα βράδια στο ασκητικό της δωμάτιο, η Μαρία (η μάνα της) από το «Έρως, Θέρος, Πόλεμος» της ξαναδίνει την παιδική της ηλικία, η Ιωάννα από τη «Μεγάλη Πράσινη» την προτρέπει να ξαναδεί τη θάλασσα (απ' όπου και ο τίτλος του βιβλίου) και η μικρούλα Αστραδενή θα της ξαναδώσει τη βεβαιότητα ότι πατάει γερά στα πόδια της και την αισιοδοξία ότι θα ξαναγράψει.

Δίπλα στους δικούς της ήρωες, από τα βιβλία της, οι γεύσεις και οι μυρωδιές θα την οδηγήσουν σε αναμνήσεις από ήρωες που αγάπησε σε βιβλία άλλων, που είδε στο σινεμά ή στην τηλεόραση, που συνάντησε στους πολιτικούς αγώνες της.

Η γριά Αχτίτσα του Παπαδιαμάντη, ο Μελισσοκόμος του Αγγελόπουλου, ο ζωγράφος Θεόφιλος, ο Αλέξης Γκόλφης (ο ηθοποιός που υποδύεται το Χριστό στο «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται»), ο αγωνιστής του Πολυτεχνείου Γιώργος Κυρήκου, παρελαύνουν από τις σελίδες της και πλουτίζουν τις αναμνήσεις της.

Γιατί είμαστε οι αναμνήσεις μας, όχι μόνο όσες βιώσαμε, αλλά και όσες δημιουργήσαμε, όσες φανταστήκαμε και όσες επιθυμήσαμε.

Η ηρωίδα, τελικά, απελευθερώνεται από τα δεσμά της «μη μνήμης», εφευρίσκει ξανά τον εαυτό της και είναι έτοιμη ν' αναμετρηθεί ξανά με την τέχνη της και με τους δικούς της ανθρώπους. «Εγώ γυρίζω σπίτι μου» ανακοινώνει στη μικρή Αστραδενή.

Η Ευγενία Φακίνου, σήμερα, φροντίζει τα φυτά της, διαβάζει, γράφει, φτιάχνει υφαντά, μαγειρεύει εξαιρετικά και διαχειρίζεται τους φόβους της.

Είναι έτοιμη να δει τη θάλασσα.

## ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ανακοινώνεται ότι με την αρ. 806/4-2-2009 πράξη χαρακτηρισμού του Δασάρχη Καλαμάτας, που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 Ν. 998/79 "Περί προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας", χαρακτηρίστηκε ως: "Εκταση που δεν είναι δάσος ή δασική" του άρθρου 3 Ν. 998/79 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3208/2003, συνολικού εμβαδού 26 294,88 τ.μ., που βρίσκεται στη θέση «Παράλια Βελίκας», του Δήμ. Διαμ.

Βελίκας, του Δήμου Μεσσήνης.

Ο χαρακτηρισμός έγινε ύστερα από αίτηση του Αθανασίου Δημητρίου Σταυρόπουλου, κατοίκου Βελίκας.

Η πράξη αυτή έχει αποσταλεί στο Δήμο Μεσσήνης και εκτίθεται στο Δημοτικό κατάστημα.

Αντιρρήσεις κατά της πράξης χαρακτηρισμού επιτρέπονται μέσα σε δύο μήνες από της δημοσίευσής και υποβάλλονται στην Επιτροπή Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων Ν. Μεσσηνίας (άρθρ. 10 Ν. 998/79).